

Mgr. MARIE BENEŠOVÁ
MINISTRYNĚ SPRÁVEDLNOSTI ČR

Praha 9. srpna 2023
Č.j. MSP-343/2020-ODKA-SPZ/8
Počet listů: 3
Přílohy: 2

Nejvyšší soud
Burešova 20
657 37 Brno

Věc: obv. M. S. - stížnost pro porušení zákona

Přílohy:

- spis Obvodního soudu pro Prahu 1 sp. zn. 1 T 25/2018
- spis Městského soudu v Praze sp. zn. 71 T 1/2018

Podle § 266 odst. 1 trestního řádu podávám ve prospěch M. S.

stížnost pro porušení zákona

proti pravomocnému usnesení Městského soudu v Praze ze dne 10. 5. 2018, sp. zn. 8 To 189/2018

Řízení související s napadeným rozhodnutím

- 1 M. S. byl v Rumunsku rozsudkem č. 1081/03.12.2013 Vysokého soudního a kasačního dvora ze dne 3. 12. 2013, sp. zn. 2816/1/2009, ve spojení s usnesením Vysokého odvolacího a kasačního dvora č. 11/27.1.2015, za trestný čin založení organizovaného zločinného spolčení podle čl. 367 odst. 1 trestního zákona Rumunské republiky za použití čl. 5 odst. 1 trestního zákona Rumunské republiky, trestný čin spoluviny při spáchání trestného činu prozrazení tajných služebních nebo neveřejných informací v pokračování podle čl. 48 trestního zákona Rumunské republiky v návaznosti na čl. 304 odst. 1 trestního zákona Rumunské republiky, za použití čl. 35 odst. 1 trestního zákona Rumunské republiky a v návaznosti na čl. 3 odst. 2 zákona č. 187/2012, oba s použitím čl. 38 trestního zákona Rumunské republiky, odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání čtyř roků a osmi měsíců.

- 2 Jelikož M. S. dobrovolně nenastoupil výkon uloženého trestu odnětí svobody, vydal Městský soud v Bukurešti dne 28. 1. 2015 pod č. j. 2816/1/2009 evropský zatýkácí rozkaz, o němž probíhalo řízení před Městským soudem v Praze ukončené pravomocným usnesením ze dne 9. 11. 2017, sp. zn. Nt 2051/2017, jímž bylo podle § 205 odst. 2 písm. b) zákona č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, rozhodnuto o nepředání M. S. k výkonu trestu odnětí svobody do Rumunské republiky, neboť jmenovaný jako státní občan České republiky nesouhlasil s výkonem trestu v Rumunsku.
- 3 V návaznosti na rozhodnutí o nepředání M. S. k výkonu trestu odnětí svobody do Rumunské republiky byly justiční orgány České republiky požádány rumunskými justičními orgány o uznání a výkon jimi vydaných rozhodnutí. Řízení o uznání a výkon rozhodnutí v části týkající se nepodmíněného trestu odnětí svobody bylo vedeno u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 71 T 1/2018. Souběžně probíhalo u Obvodního soudu pro Prahu 1 pod sp. zn. 1 T 25/2018 řízení o uznání a výkon rozhodnutí v části týkající se uloženého peněžitého plnění, které je předmětem této stížnosti pro porušení zákona.
- 4 V řízení vedeném u Městského soudu v Praze byl nejprve rozsudkem ze dne 18. 4. 2018, sp. zn. 71 T 1/2018 podle § 306 odst. 1 zákona č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, uznán na území České republiky rozsudek č. 1081/03.12.2013 Vysokého soudního a kasačního dvora v Bukurešti ze dne 3. 12. 2018, sp. zn. 2816/1/2009, ve spojení s usnesením Vysokého odvolacího a kasačního dvora v Bukurešti č. 11/27.1.2015 ze dne 27. 1. 2015 sp. zn. 672/1/2014, jímž byl M. S. uznán vinným skutkem kvalifikovaným jako trestný čin založení organizovaného zločinného spolčení podle čl. 367 odst. 1 trestního zákona Rumunské republiky za použití čl. 5 odst. 1 trestního zákona Rumunské republiky, trestný čin spoluviny při spáchání trestného činu prozrazení tajných služebních nebo neveřejných informací v pokračování podle čl. 48 trestního zákona Rumunské republiky v návaznosti na čl. 304 odst. 1 trestního zákona Rumunské republiky, za použití čl. 35 odst. 1 trestního zákona Rumunské republiky a v návaznosti na čl. 3 odst. 2 zákona č. 187/2012, oba s použitím čl. 38 trestního zákona Rumunské republiky, a byl mu uložen nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání čtyř roků a osmi měsíců. Zároveň bylo tímto rozsudkem podle § 306 odst. 1 za použití § 124 odst. 2 zákona č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních rozhodnuto, že M. S. uložený trest odnětí svobody v trvání čtyř let a osmi měsíců vykoná, přičemž pro jeho výkon se zařazuje do věznice s ostrahou.
- 5 Proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 18. 4. 2018, sp. zn. 71 T 1/2018, podal M. S. odvolání, které bylo usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 4. 9. 2018, sp. zn. 14 To 79/2018, zamítnuto. Následně podal M. S. ústavní stížnost, na jejímž podkladě Ústavní soud nálezem ze dne 22. 5. 2019, sp. zn. II. ÚS 3822/18, rozhodl tak, že usnesením Vrchního soudu v Praze ze dne 4. 9. 2018, sp. zn. 14 To 79/2018, bylo porušeno stěžovatelovo právo na spravedlivý proces podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, a toto usnesení bylo zrušeno. Ve zbytku byla ústavní stížnost odmítnuta.
- 6 V obnoveném odvolacím řízení byl rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 26. 3. 2020, sp. zn. 14 To 79/2018, napadený rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 18. 4. 2018, sp. zn. 71 T 1/2018, k odvolání M. S. podle § 308 odst. 2 písm. a) zákona č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, zrušen a zároveň bylo rozhodnuto tak, že se z důvodu uvedeného v § 5 odst. 1 zákona č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, rozsudek č. 1081/03.12.2013 Vysokého soudního a kasačního dvora v Bukurešti ze dne 3. 12. 2018 sp. zn. 2816/1/2009, ve spojení s usnesením Vysokého odvolacího a kasačního dvora v Bukurešti č. 11, sp. zn. 672/1/2014, ze dne 27. 1. 2015, na území České republiky

neuznává. Vrchní soud v Praze své rozhodnutí odůvodnil skutečností, že řízení vedené v Rumunsku bylo zatíženo vadami, jejichž společným jmenovatelem je porušení práva na spravedlivý proces, a které vedly k přijetí vadných a nezákonných rozhodnutí, v důsledku čehož uznání těchto rozhodnutí na území České republiky nepřichází v úvahu pro překážku uvedenou v § 5 odst. 1 zákona č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, podle něhož nelze mezinárodní justiční spolupráci cizozemskému orgánu poskytnout, pokud by to bylo v rozporu s ústavním pořádkem České republiky nebo s takovou zásadou právního řádu České republiky, na které je třeba bez výhrad trvat. V této souvislosti je v odůvodnění rozsudku poukazováno i na extradiční řízení vedené v Itálii na základě evropského zatýkacího rozkazu vydaného Městským soudem v Bukurešti, které bylo ukončeno rozsudkem Odvolacího soudu v Janově ze dne 2. 3. 2018, sp. zn. 25/2018, jímž bylo předání M. S. dožadujícímu rumunskému justičnímu orgánu odmítnuto, a to rovněž s odkazem na porušení práva na spravedlivý proces v rumunském trestním řízení.

Postup před vydáním napadeného rozhodnutí

- 7 Řízení o uznání a výkon cizozemského rozhodnutí vedené u Obvodního soudu pro Prahu 1 bylo ukončeno usnesením ze dne 20. 4. 2018, sp. zn. 1 T 25/2018, jímž bylo pod bodem I. podle § 268 odst. 1 zákona č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, za použití § 261 odst. 1 písm. c), odst. 2 a § 265 téhož zákona uznáno rozhodnutí Vysokého soudního a kasačního dvora – trestní oddělení ze dne 3. 12. 2013 s právní mocí dne 27. 1. 2015, sp. zn. 2816/1/2009, rozsudek č. 1081, kterým byla M. S. uložena povinnost k náhradě nákladů řízení, v němž byl odsouzen za trestný čin, ve prospěch státu ve výši 10.470,- RON, tj. ke dni 3. 12. 2013 v přepočtu částka 64.421,- Kč, pod bodem II. bylo podle § 268 odst. 1 zákona č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních rozhodnuto, že se uznané rozhodnutí vykoná a pod bodem III. bylo podle § 268 odst. 1 zákona č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, rozhodnuto, že se uložená povinnost k náhradě nákladů řízení ve výši 64.421,- Kč vykoná.
- 8 Proti usnesení Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 20. 4. 2018, sp. zn. 1 T 25/2018, o uznání a výkonu rozhodnutí rumunských soudů o uložení peněžitého plnění podal M. S. stížnost, v níž namítal nesprávnost celého výroku, vady řízení, které vydání usnesení předcházelo, a závěrem navrhl napadené usnesení zrušit.

Napadené rozhodnutí

- 9 O stížnosti rozhodl Městský soud v Praze usnesením ze dne 10. 5. 2018, sp. zn. 8 To 189/2018, jímž stížnost M. S. jako nedůvodnou podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. řádu zamítl.

Právní posouzení

Relevantní právní úprava

- 10 Podle § 147 odst. 1 tr. řádu při rozhodování o stížnosti přezkoumá nadřízený orgán správnost všech výroků napadeného usnesení, proti nimž může stěžovatel podat stížnost, a řízení předcházející napadenému usnesení.
- 11 Podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. řádu nadřízený orgán zamítne stížnost, není-li důvodná.

- 12 Podle § 5 odst. 1 zákona č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, nelze mezinárodní justiční spolupráci cizozemskému orgánu poskytnout, pokud by to bylo v rozporu s ústavním pořádkem České republiky nebo s takovou zásadou právního řádu České republiky, na které je třeba bez výhrad trvat.
- 13 Podle § 268 odst. 1 zákona č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, nejde-li o případ uvedený v § 264 odst. 2 nebo 3 nebo v § 266 odst. 1, anebo není-li dán důvod pro neuznání rozhodnutí jiného členského státu, samosoudce uzná takové rozhodnutí na území České republiky a současně rozhodne, že se peněžité sankce nebo jiné peněžité plnění uložené tímto rozhodnutím vykoná.
- 14 Obligatorní důvody bránící uznání rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie o peněžité sankci nebo jiném peněžitém plnění jsou vypočteny v § 267 odst. 1 písm. a) až g) zákona č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních. Vedle v tomto ustanovení taxativně uvedených důvodů se však i na předmětná rozhodnutí vztahuje obecný důvod pro odmítnutí mezinárodní justiční spolupráce vyjádřený ve výše citovaném § 5 odst. 1 téhož zákona.

Posouzení předmětné věci

- 15 Řízení o uznání a výkon rozsudku č. 1081/03.12.2013 Vysokého soudního a kasačního dvora v Bukurešti ze dne 3. 12. 2018 sp. zn. 2816/1/2009, ve spojení s usnesením Vysokého odvolacího a kasačního dvora v Bukurešti č. 11/27.1.2015 ze dne 27. 1. 2015 sp. zn. 672/1/2014, v části ukládající peněžité plnění, vedené u Obvodního soudu pro Prahu 1 pod sp. zn. 1 T 25/2018, věcně souvisí s řízením vedeným u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 71 T 1/2018 o uznání a výkon téhož rozsudku v části uloženého nepodmíněného trestu odnětí svobody. Obě řízení mají svůj základ v tomtéž trestním řízení vedeném proti M. S. před rumunskými justičními orgány a výrok o povinnosti nahradit náklady řízení je navíc výrokem odvislým od výroku o věci samé.
- 16 Bylo-li v řízení o uznání a výkon výše citovaných rumunských rozhodnutí v části týkající se uloženého nepodmíněného trestu odnětí svobody vedeném u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 71 T 2/2018 zjištěno, že v rumunském trestním řízení bylo porušeno právo M. S. na spravedlivý proces způsobem a v rozsahu odůvodňujícím aplikaci výhrady upravené v § 5 odst. 1 zákona č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních (blíže viz shora citovaný rozsudek Vrhelního soudu v Praze ze dne 26. 3. 2020, sp. zn. 14 To 79/2018), nemůže být aplikace tohoto ustanovení pominuta ani v řízení o uznání a výkon rozhodnutí ukládajícího M. S. povinnost k náhradě nákladů spojených s tímž trestním řízením vedeným v Rumunsku. Porušení zásad uvedených v § 5 odst. 1 zákona č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, je totiž nutno vnímat jako překážku bránící českým justičním orgánům poskytnout jakoukoli spolupráci.
- 17 I v řízení o uznání a výkon předmětných rumunských rozhodnutí v části týkající se nákladů řízení se proto soudy měly zabývat splněním nejen zákonných předpokladů pro uznání a výkon rozhodnutí jiného členského státu Evropské unie ukládajícího peněžitou sankci nebo jiné peněžité plnění zakotvených v hlavě VI páté části zákona č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, ale i otázkou aplikace obecné výhrady stanovené v § 5 odst. 1 téhož zákona.

- 18 Městský soud v Praze jako soud stížnostní přitom v řízení vedeném pod sp. zn. 8 To 189/2018 disponoval poznatky o obsahu konkrétních námitek a argumentů, které M. S. v souběžně vedeném řízení o uznání téhož rozhodnutí rumunských soudů v části týkající se nepodmíněného trestu odnětí svobody uplatnil na podporu tvrzeného porušení práva na obhajobu v řízení před rumunskými soudy, zejména v podobě nezákonného a neústavního složení soudů a zásahů do nezávislosti soudů.
- 19 Pokud Městský soud v Praze ve stížnostním řízení tyto námitky a argumenty pominul, bylo jím vydané rozhodnutí o zamítnutí stížnosti podle § 148 odst. 1 písm. c) tr. řádu jako nedůvodné přinejmenším předčasné, stejně jako předchozí usnesení Obvodního soudu pro Prahu 1 o uznání a výkonu rozhodnutí rumunského soudu ukládajícího peněžité plnění. Prvoinstanční ani stížnostní soud se totiž v rámci své rozhodovací činnosti dostatečně nezabývaly otázkou, zda uznáním rozhodnutí jiného členského státu o povinnosti nahradit náklady řízení českými justičními orgány nedojde k porušení § 5 odst. 1 zákona č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních s poukazem na článek 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.
- 20 Výše popsaným postupem Obvodního soudu pro Prahu 1 jako prvoinstančního soudu a Městského soudu v Praze jako stížnostního soudu tak došlo k porušení shora citovaných zákonných ustanovení v neprospěch M. S.

Návrh

- 21 S ohledem na výše uvedené navrhuji, aby Nejvyšší soud:
- 1) podle § 268 odst. 2 tr. řádu vyslovil, že usnesením Městského soudu v Praze ze dne 10. 5. 2018, č.j. 8 To 189/2018-58, byl v ust. § 147 odst. 1 a § 148 odst. 1 písm. c) tr. řádu, a v řízení mu předcházejícím v ust. § 5 odst. 1 a § 268 odst. 1 zákona č. 104/2013 Sb., o mezinárodní justiční spolupráci ve věcech trestních, porušen zákon v neprospěch M. S.;
 - 2) podle § 269 odst. 2 tr. řádu napadené usnesení Městského soudu v Praze ze dne 10.5.2018, č.j. 8 To 189/2018-58, i usnesení Obvodního soudu pro Prahu 1 ze dne 20.4.2018, č.j. 1 T 25/2018-51, zrušil, a zrušil i všechna další rozhodnutí na zrušená rozhodnutí obsahově navazující, pokud vzhledem ke změně, k níž došlo zrušením, pozbyla podkladu;
 - 3) podle § 270 odst. 1 tr. řádu přikázal Obvodnímu soudu pro Prahu 1, aby věc v potřebném rozsahu znovu projednal a rozhodl.